

Poznámky ke známosti o rozšíření mravenců na Moravě.

JOS. FIALA.

Rozšíření mravenců na Moravě nebyla dosud věnována pozornost v té míře, jak by jí tato zajímavá skupina hmyzu zasluhovala. Naše známosti v tomto ohledu jsou dosti kusé. Podrobněji bylo prozkoumáno pouze okolí Brna a jižní Morava v Podyjí a na Oslavě (SOUDEK, ZDOBNITSKÝ). Laskavostí p. OT. FIALY, správce učtárny mlékařské školy v Kroměříži, který sbíral mravence v Kroměříži a širším okolí, bylo umožněno zjistiti následující pozoruhodné nálezy:

Ponera coarctata LATR. V okolí Kroměříže v opuštěném lomu nad Kotojedy, na Barbořině a jinde.

Syphincta europaea FOR. (det. SOUDEK). První párek tohoto jihoevropského mravence (nejsever. známé náleziště Terst) byl chyčen v r. 1931 na „Ostrově“. V r. 1932 zjištěno hnízdo v rodinném domě č. 104 na Kojetínské ulici v Kroměříži a sice na dvoře u zdi pod kamenem, z něhož vylézala četná pohlavní individua. Téhož roku chyčen ojedinele ještě na dvou místech. V r. 1933 nebyl již zjištěn, uvedené hnízdo asi vyhynulo. Nález *Syphincty* v Kroměříži jest velmi zajímavý, mravence byl pravděpodobně nějakým způsobem zavlčen a udržel se přechodně, ač-li nebude snad později ještě nalezen.

Myrmecina graminicola LATR. Jedno hnízdo poblíže města.

Strongylognathus testaceus SCHENCK. u *Tetramorium caespitum* LUND. vzácně.

Formicoxenus nitidulus NYL. Na „Hvězdě“ v kousku pařezu v sousedství hnízda *Formica rufa*.

Myrmica rubida LATR. Za svého pobytu v srpnu r. 1932 ve St. Hamrech (Bezkydy) věnoval jsem mimo jiné pozornost rozšíření tohoto mravence. Na horním toku Ostravice, dělicí moravské Bezkydy od slezských, jest již v údolí (450 m) hojně rozšířen a vystupuje po stráních až na vrcholky okolních hor. Tak byla na Javořině u Bílé (830 m) na holém, pouze borůvčím, nízkými travinami a mechem porostlém vrchole zjištěna pod kameny celá řada hnízd. V jednom hnízdě, v němž se nalézala četná pohlavní individua, byl chyčen zajímavý hermafrodit, jehož hermafroditismus se projevuje jako laterální. Jeho pravá strana pokud se týká morfologie a barvy je samčí, levá strana samičí. Hermafrodit byl darován mor. zemsk. museu v Brně, kde byl zařazen do sbírek entomologického oddělení.

Dolichoderus quadripunctatus LUND., na různých místech v okolí Kroměříže dosti rozšířený.

Plagiolepis pygmaea LATR. Nejmenší z našich mravenců, obyvatel teplých výslunných strání na jižní Moravě, zjištěn též u Kroměříže.

Formica cinerea MAYR. Hnízdo u Kroměříže.

Camponotus lateralis piceus LEACH. Nehledě k nálezu *var. atricolor* NYL. na Hádech u Brna (SOUDEK), jest nález typu *piceus* novým pro Moravu.

Camponotus fallax NYL. V Kroměříži dosti rozšířen. Ve včelíně správce O. FIALY početná kolonie, takže týž byl nucen včelín zrušiti. Včelín rolnické školy úplně zamořen. Mravenec byl zjištěn i mimo včelíny, tak na staré švestce poblíž hydrocentrály na řece Moravě, pod kůrou starého stromu v Dolních zahradách velmi početná kolonie a jinde.

Camponotus vagus SCOP. Nalezen ve Chříbech a sice v teplých údolích Jankovickém a Salašském. Bude pravděpodobně zjištěn i v údolí Kudlovickém a Alenkovickém. Všechna tato údolí se táhnou od severního hřebene Chřibů směrem jižním do úvalu řeky Moravy.

Colobopsis truncata SPIN. V okolí Kroměříže na více místech ve větvích dubu, habru a višně. V městě samém po vichřici četně na zídce podzámecké zahrady, za kterou se nalézá alej starých vlašských ořechů.

Auszug.

Von den in Kremsier und der weiteren Umgebung festgestellten Ameisenarten ist besonders bemerkenswert der Fund von *Sysoptera europaea* FOR., einer südeuropäischen Ameise, von der bisher Triest als nördlichster Fundort bekannt ist. Es liegt die Vermutung nahe, dass das Tier auf irgend eine Weise verschleppt wurde und sich nur vorübergehend erhalten hat. Als neu für Mähren ist der Fund von *Camponotus lateralis piceus* LEACH.

In den Beskyden wurde ein interessanter lateraler Hermaphrodit von *Myrmica rubida* LATR. gefangen, der in morphologischer und farbiger Hinsicht rechts die männlichen links die weiblichen Charaktere trägt. Das Tier wurde der entomologischen Abteilung des mähr. Landesmuseum in Brünn geschenkt.